HEEMKUNDEKRING "*Echter Landj*" *A.D.1982*

Website: www.echterlandj.nl
e-mailadres: info@echterlandj.nl
postadres: Plats 1, 6101 AP ECHT

Aan:
Het college van burgemeester en wethouders en gemeenteraad van Echt-Susteren
postbus 450,
6100 AL Echt

Echt: 27-12-2023

Betreft: Zienswijze Bestemmingsplan Landgoed De Bongerd, Echt

Geacht College van Burgemeester en Wethouders, geachte raadsleden,

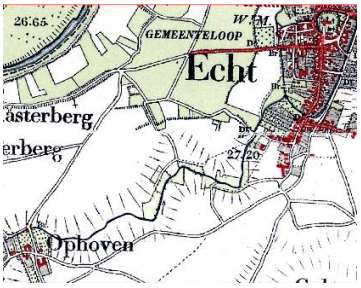
De Heemkundekring 'Echter Landj', dient hierbij een integrale zienswijze in op het Ontwerpbestemmingsplan Landgoed De Bongerd, te Echt. Wij lichten hieronder onze bezwaren toe.

Inleiding
De Heemkundekring 'Echter Landj' stelt zich ten doel het natuurhistorische en cultuurhistorisch erfgoed in de gemeente Echt-Susteren te waarborgen. Dit wil zeggen dat ze erop probeert toe te zien dat belangrijk erfgoed niet verloren gaat en/of met zorg wordt beheerd. Met dit als achtergrond hebben wij bezwaar tegen de komst van een landgoed in het gebied ten oosten van de Ophoven weg en de Molenbeek. De Heemkundekring Echter Landj wenst daarom geen bebouwing in het gebied in het plan als Zooikamp benoemd. En wel op grond van de navolgende overwegingen.

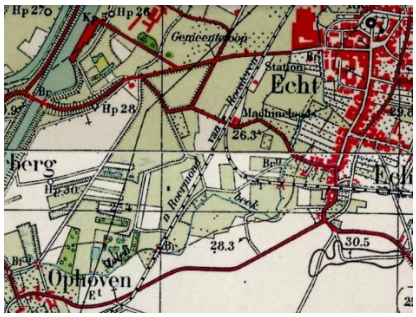
Historisch landschap
Het landschap waar het landgoed gepland is, is historisch gezien een beekdallandschap. Dit wil zeggen dat het van nature een open karakter heeft, soms met een structuur van (meidoorn) hagen. Een serie topografische kaarten vanaf 1900 laat zien dat deze openheid al minimaal 2 eeuwen bestaat .
Zie ook de afbeeldingen in het Landschapsplan Landgoed de Bongerd (pag. 7, Vissers, en Rommers-2023).
Voor het landschap dat qua structuur dus zeker 2 eeuwen oud is maar eerder waarschijnlijk 8 eeuwen oud - vanaf het graven van de Molenbeek die de stadsgrachten van Echt (Locht en Van Buggenum, 2013) moesten voeden en de molen van Echt (= Gelders domeingoed geweest) – is het begeleidende landschap van cultuurhistorisch belang.

1800

1850

1900

1950

2020

De geplande aanplant aan de oostzijde van de Molenbeek zal deze openheid geweld aandoen. De geplande boomgaard met bebouwing zal een massa toevoegen aan een gebied dat cultuurhistorisch gezien eeuwen openheid heeft gekend.
Ook gaat (hogere) aanplant het zicht op het reliëf te niet doen. Dit reliëf geeft de flauwe helling richting Molenbeek aan. Deze gegraven beek loopt bijna parallel met de steilrand die de grens van een oude Maasbedding vertegenwoordigt. Ten westen hiervan zijn de relicten zichtbaar van kleiwinning uit de eerste helft van de 20^{e} eeuw. Het zichtbaar blijven van het reliëf en met name de helling richting beek is van belang voor het totale landschappelijke geheel.
Het gedeelte van de beekvallei van Ophoven tot aan de grens van de bebouwing (Palmbrug) is het enige deel van de Molenbeek dat over is van dit voor Echt cultuurhistorische en landschappelijk belangrijke overblijfsel van een beekvallei. Het overige deel van de Palmbrug tot aan de duiker onder het Julianakanaal wordt in het stedelijke gebied vijf keer overbrugd, is deels overkluisd of loopt door industrieel gebied. Hierdoor is het oorspronkelijke karakter aldaar geheel verloren gegaan.

De geplande verdichting (voedselbos en bebouwing) is ongewenst omdat het historische landschapsbeeld juist gekenmerkt wordt door openheid. Zoals de verschillende kaarten aantonen.
Kortom de gevolgen die de voorgenomen plannen voor een landgoed hebben, vormen een bedreiging voor het cultuurhistorische en geomorfologische landschap.

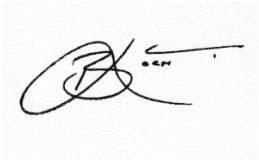
De bewering “*Er wordt een agrarisch landgoed gerealiseerd met veel aandacht voor het landschap en de natuurwaarden van de omgeving*” is dus gelet op bovenstaande niet juist. Ook wordt in dezelfde paragraaf (2.1) beweerd dat met de aanleg van het voedselbos wordt aangesloten bij de kleinschaligheid van het landschap. Het landschap is open, een (voedsel)bos voegt massa toe aan het landschap en verdicht het landschap. Zeker wanneer er tevens twee woningen gebouwd worden.
Het inrichten van zogenaamde zicht-assen kan de massaliteit van het bos niet opheffen. Het zijn een soort (brand)gangen en met enkel in de verte zicht op een zekere openheid (de kerktoren!).

Voedselbos
Wij twijfelen aan de economische noodzaak van een landgoed/voedselbos. In het plan wordt overigens geen enkel inzicht gegeven in de economische noodzaak en haalbaarheid van het voedselbos.
Er wordt een commerciële activiteit gepland, terwijl er geen onderzoek is gedaan naar de behoeften naar deze activiteit, noch naar de implicaties ervan, bijvoorbeeld voor verkeersbewegingen, de laanbeplanting, breedte van de weg, etc.
In het plan wordt gesteld dat: "*De twee woningen worden ontsloten via de weg Ophoven. Het toevoegen van de woningen brengt extra verkeer met zich mee. Deze toename is minimaal en zal niet leiden tot een verslechtering van de verkeersafwikkeling*. *De capaciteit van de (omliggende) wegen is groot genoeg om het extra verkeer op te vangen.* ´
Het plan houdt dus geen rekening met een verhoogde drukte als gevolg van de commerciële activiteiten welke verbonden zijn aan de verkoop van producten van het voedselbos. Dit zou met eventuele benodigde aanpassingen van de Ophoven weg , van invloed zijn op het oorspronkelijke karakter van de beekvallei en deze volledig teniet doen.

Literatuur
Locht, B. en H. van Buggenum-2013. **Herinrichting Middelsgraaf**. Tijdschrift en contactorgaan Echter Landj. Jaargang 31, nr. 121: 9-13.
Vissers, L. en A. Rommers-2023. Landgoed De Bongerd, Landschapsplan. SWECO, 18 pp.

Hoogachtend
De Heemkubnmdekring Echter Landj

B.J.M.L. Locht 25-12-2023
Adviseur bestuur

J. Pirovano 25-12-2023
Secretaris

J. Laumen 25-12-2023
Penningmeester

